

Zaaknummer : 01093025
Ons Kenmerk : ODH1133317
Datum : 25-09-2024

Beschikking

Wet natuurbescherming - Natura 2000-gebieden

Onderwerp

Op 20 december 2023 hebben wij een aanvraag om vergunning ontvangen als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag betreft het uitbreiden van een bestaande manege, gelegen aan Overslingeland 7 te Noordeloos.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van de Invoeringswet Omgevingswet is het oude recht, in dit geval de Wet natuurbescherming, nog van toepassing op de onderhavige procedure.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde vergunning te **verlenen**;
- II. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze vergunning;
- III. de aanvraag en de in dit besluit onder "Relevante documenten" genoemde stukken onderdeel te laten zijn van deze vergunning;
- IV. de volgende ambtshalve berekeningen onderdeel te laten zijn van deze vergunning:
  - AERIUS-projecteffect berekening van de referentiesituatie en de beoogde situatie met kenmerk RbSMmipZ593D van 10 juli 2024 (ODH1115120);
  - AERIUS salderingsberekening van de referentiesituatie, beoogde situatie en salderingslocaties met kenmerk RPCHCaV8Xh5B van 15 juli 2024 (ODH1115215).

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Bijlagen:

1. AERIUS-projecteffect berekening van de referentiesituatie en de beoogde situatie met kenmerk RbSMmipZ593D van 10 juli 2024 (ODH1115120);
2. AERIUS salderingsberekening van de referentiesituatie, beoogde situatie en salderingslocaties met kenmerk RPCHCaV8Xh5B van 15 juli 2024 (ODH1115215).

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemeen

1. Wijzigingen van de activiteit waarvoor de vergunning is verleend dienen terstond schriftelijk te worden gemeld. Deze melding dient te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Haaglanden, Afdeling Toetsing en Vergunningverlening Milieu, Postbus 14060, 2501 GB Den Haag, e-mail: vergunningen@odh.nl.
2. De vergunninghouder dient:
  - a. de start van de werkzaamheden en eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering schriftelijk te melden.
  - b. uiterlijk één week na het beëindigen van de werkzaamheden hiervan schriftelijk kennis te geven.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen, Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'Natura 2000'.

3. Op de locatie Overslingeland 7 te Noordeloos mogen maximaal de volgende dieraantallen worden gehouden:

Emissiebron	Diersoort en beschrijving stalsysteem	Stalsysteem (OW-code)	Dieraantallen
1	Paarden van 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL1.100 (voorheen RAV K1.100)	16
2	Paarden van 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL1.100 (voorheen RAV K1.100)	17
2	Pony's van 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL3.100 (voorheen RAV K3.100)	32
3	Pony's van 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL3.100 (voorheen RAV K3.100)	8

4. Deze vergunning kan worden ingetrokken wanneer het project waarvoor deze vergunning is verleend niet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit is gerealiseerd.
5. De met deze natuurtoestemming toegestane activiteiten mogen pas uitgevoerd worden vanaf het moment dat de saldogevende activiteiten (tabel 3 en 4) van de locatie Leerbroekseweg 46 te Leerbroek en Lekdijk 49 te Langerak zijn beëindigd en niet meer zijn toegestaan op grond van de Omgevingswet (Natura 2000-activiteit en/of milieubelastende activiteit).
6. Ten aanzien van de handelingen onder voorschrift 5 is de meldingsplicht zoals genoemd onder voorschriften 1 en 2 van overeenkomstige toepassing.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 20 december 2023 hebben wij een aanvraag om vergunning ontvangen als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag betreft het uitbreiden van een bestaande manege, gelegen aan Overslingeland 7 te Noordeloos.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Conceptaanvraag Wet natuurbescherming, referentie 31748, 20 december 2023 (ODH919252);
- Bijlage 1.1 AERIUS verschilberekening van de referentiesituatie, beoogde situatie en saldering met kenmerk RXFshQ1HVYuE van 19 december 2023 (ODH919217);
- Bijlage 1.2 AERIUS berekening van de beoogde situatie met kenmerk RgX59RRe1U2y van 19 december 2023 (ODH919216);
- Rapportage “Aanvraag vergunning Natuurbeschermingswet”, Hans Rietveld Agrarisch Advies, projectomschrijving B02-15997, 20 december 2023 (ODH919218);
- Bijlage 2.6 Koopovereenkomst en volmacht (ODH919246);
- Aanbiedingse-mail Hans Rietveld Agrarisch Advies, 20 december 2023 (ODH919466);
- Plattegrondtekening Overslingeland 7b behorend bij besluit van 17 september 1993 (ODH919465);
- Rapportage “Aanvraag vergunning Natuurbeschermingswet”, Hans Rietveld Agrarisch Advies, projectomschrijving B02-15997, 17 juni 2024 (ODH1092677);
- Melding Activiteitenbesluit Leerbroekseweg 46 te Leerbroek van 19 december 2023(ODH1092678);
- AERIUS projecteffect berekening van de referentie situatie en de beoogde situatie met kenmerk RsgFWPUnnyoK van 17 juni 2024 (ODH1092680);
- Aanbiedingse-mail bij de aanvullingen van Hans Rietveld Agrarisch Advies van 18 juni 2024 (ODH1092681).

Wij merken op dat bij de aanvraag AERIUS-berekeningen zijn bijgevoegd met een verouderd kalenderjaar. De projecteffect berekening en de salderingsberekening zijn hier ambtshalve op aangepast door voor de reken scenario's het kalenderjaar 2024 te gebruiken.

Wij hebben de volgende ambtshalve berekeningen uitgevoerd:

- AERIUS-projecteffect berekening van de referentiesituatie en de beoogde situatie met kenmerk RbSMmipZ593D van 10 juli 2024 (ODH1115120);
- AERIUS salderingsberekening van de referentiesituatie, beoogde situatie en salderingslocaties met kenmerk RPCHCaV8Xh5B van 15 juli 2024 (ODH1115215).

Procedure

De uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is toegepast op deze aanvraag.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is de procedure op 13 juni 2024 opgeschort en is verzocht om aanvullende gegevens.

Op 18 juni 2024 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De procedure is op 18 juni 2024 hervat.

Bevoegd gezag

De activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Instemming

De gevraagde activiteit kan nadelige gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden die geheel of gedeeltelijk in de provincies Gelderland, Noord-Brabant en Utrecht zijn gelegen. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 1.3 van de Wnb is dit besluit tot stand gekomen in overeenstemming met de bovengenoemde provincies.

Zienswijzen

De ontwerpbeschikking heeft ter inzage gelegen van 8 augustus 2024 tot en met 18 september 2024. Er zijn geen zienswijzen ingebracht.

Wijziging ten opzichte van ontwerpbeschikking

Ten opzichte van de ontwerpbeschikking zijn geen wijzigingen aangebracht.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan:

- de artikelen 2.7 tot en met 2.9 van de Wnb;
- de vastgestelde aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden zoals vermeld in de AERIUS-berekening met kenmerk RbSMmipZ593D van 10 juli 2024;
- De aanwijzingsbesluiten zijn opgenomen in de gebiedendatabase¹ voor deze gebieden;
- de beheerplannen van de Natura 2000-gebieden zoals genoemd in de AERIUS-berekening met kenmerk RbSMmipZ593D van 10 juli 2024;
- de Beleidsregel salderen Zuid-Holland, laatst gewijzigd op 9 februari 2024.

Beoordeling

Aangevraagde activiteit

De initiatiefnemer heeft een aanvraag om vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb ingediend voor het uitbreiden van een bestaande manege, gelegen aan Overslingeland 7 te Noordeloos.

Realisatiefase

De uitbreiding vindt plaats in bestaande stallen. Er is daarom geen sprake van een realisatiefase.

Gebruiksfase

In de gebruiksfase vindt emissie plaats door het houden van vee, het gebruik van mobiele werktuigen, verkeersbewegingen en gasverbruik. Het maximale aantal dieren en de diersoorten in de beoogde situatie zijn opgenomen in tabel 1.

---

¹ <https://www.natura2000.nl/gebieden>
ODH1133317

Tabel 1. Maximale aantal dieren in de beoogde situatie.

Emissiebron	Diersoort en beschrijving stalsysteem*	Stalsysteem (OW-code)	Dieraantallen	Emissiefactor (kg NH ₃ /dier/jaar)	Emissie (kg NH ₃ /jaar)
1	Paarden van 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL1.100 (voorheen RAV K1.100)	16	5	80
2	Paarden van 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL1.100 (voorheen RAV K1.100)	17	5	85
	Pony's van 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL3.100 (voorheen RAV K3.100)	32	3,1	99,2
3	Pony's van 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL3.100 (voorheen RAV K3.100)	8	3,1	24,8
Totaal					289

Het houden van vee leidt tot een totale maximale emissie van 289 kg NH₃ per jaar. De overige emissiebronnen leiden tot een maximale emissie van 105,6 kg NO_x en 2,6 kg NH₃ per jaar. In totaal vindt door de beoogde activiteiten een emissie van 291,6 kg NH₃ en 105,6 kg NO_x plaats.

Vergunningplicht

Artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb bepaalt dat het verboden is zonder vergunning een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, worden onder significante gevolgen verstaan: een significant negatief effect op de habitattypen of soorten waarvoor een gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in de aanwijzingsbesluiten voor de desbetreffende gebieden.

De beoordeling van de aanvraag heeft uitsluitend betrekking op verzuring en vermisting als gevolg van stikstofdepositie. Overige effecten zoals licht-, trilling- en geluidsverstoring zijn uit te sluiten gezien de afstand tot gebieden, de aard van de activiteit, de duur van de activiteit en de ligging van de activiteit.

Voor de beoordeling van de vraag of er sprake is van (significant) negatieve effecten als gevolg van stikstofemissie ten gevolge van het project, is het van belang de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te bepalen. Het gaat daarbij om de stikstofdepositie van alle onlosmakelijk met elkaar verbonden activiteiten die tezamen het project vormen. Bij de beoordeling van het projecteffect mogen ook de onlosmakelijk met het project samenhangende positieve gevolgen (zoals intern salderen) betrokken worden.

Referentiesituatie

Het bestaande bedrijf beschikt niet over een bestaande vergunning op grond van de Wnb. Dit betekent dat voor het vaststellen van de referentiesituatie beoordeeld moet worden welke bijdrage aan stikstofdepositie reeds plaatsvond ten tijde van de aanwijzing van Vogelrichtlijngebieden of de plaatsing van gebieden op de communautaire lijst van Habitatrichtlijngebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden (hierna: referentiedatum). Op grond van de berekening van de beoogde situatie blijkt dat de referentiedatum volgens de gehanteerde referentiedatums voor Natura 2000-gebieden van BIJ12² vastgesteld dient te worden op 1994.

In verband met de beoordeling van effecten als gevolg van stikstofdepositie, dienen de verleende vergunningen dan wel meldingen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht onderdeel milieu, de Wet milieubeheer of de Hinderwet in kaart te worden gebracht.

Voor het bedrijf is op 14 september 1993 een Wet milieubeheer vergunning verleend voor een paardenhouderij. De initiatiefnemer heeft verklaard dat er nadien geen toestemmingen zijn verleend met een lagere emissie. Op basis

² <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2020/02/Overzicht-referentiedata-HR-en-VR.pdf>
ODH1133317

van de ingediende aanvraag dient de situatie van 1993 als referentiesituatie te worden aangemerkt. De referentiesituatie betreft een manege met bijbehorende mobiele werktuigen en vervoersbewegingen. Het vergunde aantal dieren en de diersoorten in de referentiesituatie situatie zijn opgenomen in tabel 2.

Tabel 2. Vergund aantal dieren in de referentiesituatie.

Emissiebron	Diersoort en beschrijving stalsysteem	Stalsysteem (OW-code)	Dieraantallen	Emissiefactor (kg NH ₃ /dier/jaar)	Emissie (kg NH ₃ /jaar)
1	Paarden van 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL1.100 (voorheen RAV K1.100)	15	5	75
1	Paarden van jonger dan 3 jaar, overige huisvestingssystemen	HL2.100 (voorheen RAV K2.100)	5	2,1	10,5
1	Pony's van 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL3.100 (voorheen RAV K3.100)	10	3,1	31
7	Pony's van 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL3.100 (voorheen RAV K3.100)	5	3,1	15,5
7	Pony's van jonger dan 3 jaar, overige huisvestingssystemen	HL4.100 (voorheen RAV K4.100)	5	1,3	6,5
Totaal					138,5

Projecteffect

Ten behoeve van de bepaling van het projecteffect is ambtshalve een AERIUS-berekening uitgevoerd van de referentiesituatie van de projectlocatie met de beoogde situatie, exclusief externe saldering. In de ambtshalve AERIUS-projecteffect berekening van de referentiesituatie en de beoogde situatie met kenmerk RbSMmipZ593D van 10 juli 2024 zijn de gevolgen van de activiteiten op de stikstofdepositie weergegeven. Hieruit blijkt dat het project ten opzichte van de referentiesituatie een maximale toename van stikstofdepositie van 0,04 mol/ha/jaar veroorzaakt op het Natura 2000-gebied Lingegebied & Diefdijk-Zuid en een kleinere toename van stikstofdepositie op 4 andere Natura 2000-gebieden.

Conclusie vergunningplicht

Op basis van de aangeleverde documenten en AERIUS-berekeningen hebben wij vastgesteld dat de gevraagde activiteit vergunningplichtig is op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. De activiteit kan significant negatieve effecten hebben op de Natura 2000-gebieden waarop een effect is berekend in de AERIUS-verschilberekening met kenmerk RbSMmipZ593D van 10 juli 2024.

Beoordeling aanvraag ten aanzien van stikstofdepositie

In deze beoordeling wordt nader ingegaan op de bijdrage aan stikstofdepositie ten gevolge van het project.

De depositie in de referentiesituatie is lager dan de depositie in de beoogde situatie. Het in gebruik hebben van de paardenhouderij aan de Overslingeland 7 te Noordeloos leidt derhalve tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie.

Om de effecten van de beoogde activiteiten te mitigeren, wordt gebruik gemaakt van extern salderen. Hiervoor worden saldogevende activiteiten benut. Het betreft de veehouderijen, gelegen aan de Leerbroekseweg 46 te Leerbroek en Lekdijk 49 te Langerak, waarvan de activiteiten gedeeltelijk buiten werking gesteld zullen worden.

Uit de documenten van de projectlocatie aan Leerbroekseweg 46 te Leerbroek en Lekdijk 49 te Langerak is gebleken dat alle voorzieningen ter plaatse nog aanwezig zijn voor het gebruik van de veehouderijen.

In tabel 3 en 4 zijn de feitelijk gerealiseerde vergunde emissierechten voor de locatie weergegeven die toegepast worden als saldogevende activiteiten, inclusief de vrijkomende stikstofruimte voor saldering.

Tabel 3. Saldogevende emissierechten Leerbroekseweg 46 te Leerbroek.

Emissiebron	Diersoort	Stalsysteem (OW-code)	Dieraantallen	Emissiefactor (kg NH ₃ /dier/jaar)	NH ₃ emissie (kg/jaar)	Saldogevend na afroaming 30%
1	vleesvarkens van 25 kg en meer, diercategorie opfokberen van 25 kg en meer en jonger dan 7 maanden, diercategorie opfokzeugen van 25 kg en meer, overige huisvestingssystemen	HD5.100 (voorheen RAV D3.100)	221	1,6*	353,6	247,52
Totaal						247,52

*De vleesvarkens worden niet gehuisvest conform de artikelen 4.806, 4.807, 4.818, 4.819, 4.820, 4.831, 4.832 en 4.833 van het Bal. Daarom is gesaldeerd met de maximale waarde die is toegestaan.

Tabel 4. Saldogevende emissierechten Lekdijk 49 te Langerak.

Emissiebron	Diersoort	Stalsysteem (OW-code)	Dieraantallen	Emissiefactor (kg NH ₃ /dier/jaar)	NH ₃ emissie (kg/jaar)	Saldogevend na afroaming 30%
2	melk- en kalfkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief kalveren jonger dan 14 dagen), overige huisvestingssystemen Beweiden ten minste 720 uur in een kalenderjaar-5% emissiereductie	HA1.100 (voorheen RAV A1.100) (Voorheen: PAS-2015.08-02)	1	12,35	12,35	8,645
Totaal						8,645

Het is aannemelijk dat met de toegestane activiteiten ook NO_x emissies als gevolg van verkeersbewegingen en het gebruik van mobiele werktuigen gepaard gaan. De beëindiging van deze activiteiten zullen daarmee een grotere afname van stikstofemissie en -depositie veroorzaken, maar deze NO_x emissies zijn niet inzichtelijk gemaakt.

Bij de aanvraag zijn koopovereenkomsten en meldingen op grond van het Activiteitenbesluit gevoegd waarin is vastgelegd dat de gedeeltelijke emissierechten van de activiteiten aan de Leerbroekseweg 46 te Leerbroek en Lekdijk 49 te Langerak worden ingetrokken ten behoeve van saldering met de Overslingeland 7 te Noordeloos. Hiermee is aangetoond dat er onlosmakelijke samenhang bestaat tussen de beëindiging van de projecten aan de Leerbroekseweg 46 te Leerbroek en Lekdijk 49 te Langerak en de uitbreiding van de projectlocatie Overslingeland 7 te Noordeloos.

De saldogevende partijen hebben verklaard niet beëindigd te zijn in de periode van 1 juli 2015 en 1 juli 2018 zodat dubbele saldering met de PAS stoppersruimte is uitgesloten. Daarnaast is ons gebleken dat de beëindiging van het project aan de Leerbroekseweg 46 te Leerbroek en Lekdijk 49 te Langerak niet tevens ingezet kan worden als passende maatregel aangezien de bedrijven, gelet op de ligging en de omvang van de depositie, een te gering effect hebben om een wezenlijke bijdrage te kunnen leveren daarvoor. Daardoor kunnen de bedrijven ook niet aan bestaande beëindigingsregelingen deelnemen.

Het aandeel van de saldogevende stikstofdepositie na afroaming van 30% is hoger dan de stikstofdepositie ten gevolge van het projecteffect. Derhalve kan de stikstofdepositie die plaatsvindt in de huidige situatie ingezet worden als externe saldering voor de activiteiten aan de Overslingeland 7 te Noordeloos.

Conclusie stikstofdepositie

Uit de AERIUS salderingsberekening van de referentiesituatie, beoogde situatie en salderingslocaties met kenmerk RPCHCaV8Xh5B van 15 juli 2024 blijkt dat de beoogde situatie aan de Overslingeland 7 te Noordeloos door

beëindiging van de activiteiten aan de Leerbroekseweg 46 te Leerbroek en Lekdijk 49 te Langerak **geen** toename van stikstofdepositie veroorzaakt op daarvoor gevoelige Natura 2000-gebieden.

Op basis van de toegezonden informatie concluderen wij daartoe dat de beoogde activiteiten **niet** leiden tot significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten (inclusief stikstofdepositie) van de activiteit op Natura 2000-gebieden op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande is de zekerheid verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet aantast als bedoeld in artikel 2.8, derde lid, van de Wnb, zodat een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb, kan worden verleend.